

Łódź, 23 października 2025 r.

**Starostwo Powiatowe
Rada Powiatu
Pabianickiego
ul. Piłsudskiego 2
95-200 Pabianice**

**Sprawozdanie z działalności WIORiN w Łodzi Oddział w Łodzi za okres
od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. dla Rady Powiatu Pabianickiego w celu
rozpatrzenia na sesji planowanej w miesiącu październik 2025 roku.**

Zadania realizowane przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa mają na celu zmniejszenie zagrożenia ze strony organizmów szkodliwych, eliminację negatywnych skutków wynikających z obrotu handlowego i stosowania środków ochrony roślin oraz nadzór nad produkcją i obrotem materiałem siewnym, tak aby w pełni spełniał on wymagania zdrowotnościowe i jakościowe.

1. NADZÓR FITOSANITARNY

W celu zapewnienia właściwego bezpieczeństwa fitosanitarnego kraju oraz umożliwienia podmiotom gospodarczym obrotu materiałem roślinnym w 2024 roku przeprowadzono 414 lustracji zarówno upraw jak i roślin znajdujących się w obrocie na obecność agrofagów zwalczanych, z urzędu tzw. kwarantannowych oraz regulowanych agrofagów niekwarantannowych. Inspekcjom poddano 707 623 szt. roślin (głównie różnych gatunków roślin ozdobnych i drzewek owocowych oraz roślin doniczkowych), 199,97 ton bulw ziemniaków po zbiorze i znajdujących się w obrocie oraz 238,70 ton półproduktów spożywczych przeznaczonych na eksport (wiórki kokosowe, rodzynki, ziarno sezamu, ziarno słonecznika, orzechy arachidowe, ryż, mak niebieski, migdały, mąka ryżowa, grzyby suszone, żurawina suszona, daktyle, szalwia hiszpańska, rzepa suszona, kandyzowane skórki pomarańczowe, kandyzowane skórki cytrynowe, skórka pomarańcza, kukurydza).

Sporządzono 158 protokołów kontroli na obecność agrofagów kwarantannowych, 11 protokołów kontroli produktów roślinnych z importu, 123 protokoły kontroli eksportu, 53 protokoły pobrania prób.

W ramach unijnego systemu zdrowia roślin podmioty prowadzące uprawę, dystrybucję lub obrót (w tym import) określonych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów zobowiązane są do uzyskania wpisu do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych, prowadzonego przez Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi.

Na koniec 2024 roku pozostawały zarejestrowane w Oddziale w Łodzi 263 takie podmioty, w tym 93 podmioty mające siedzibę na terenie powiatu pabianickiego. Zarejestrowane podmioty podlegają systematycznym kontrolom w celu oceny właściwej zdrowotności uprawianych i wprowadzanych do obrotu materiałów roślinnych oraz sprawdzenia przestrzegania obowiązków dokumentacyjnych, wynikających z przepisów ustawy o ochronie roślin przed agrofagami. W 2024 roku przeprowadzono 68 kontroli u zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych. Wyniki kontroli realizowanych przez PIORiN u zarejestrowanych podmiotów stanowią m.in. podstawę do wydawania paszportów roślin, które to dokumenty (etykiety), są niezbędne do obrotu handlowego określonym materiałem roślinnym w ramach rynku wspólnotowego. Paszport stanowi poświadczenie, że rośliny i produkty roślinne zostały wyprodukowane pod nadzorem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, są wolne od organizmów kwarantannowych oraz spełniają specjalne wymagania fitosanitarne.

W 2024 roku na zlecenie wydano łącznie 1643 szt. paszportów na rośliny. Najwięcej paszportów wydawano na materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin ozdobnych (Jaśminowiec, Rododendron, Azalia, Dereń, Głóg, Hortensja, Judaszowiec, Klon, Lipa, Magnolia, Migdałowiec, Miskant, Perukowiec, Pieris, Pigwowiec, Surmia, Trzmielina, Wiśnia piłkowana, Żywotnik) oraz drzewka i krzewy owocowe (Agrest, Borówka wysoka, Brzoskwinia, Jagoda kamczacka, Jeżyna bezkolcowa, Malina, Porzeczka, Śliwa).

67 podmiotów, w tym 21 podmiotów z terenu powiatu pabianickiego posiadających upoważnienie do samodzielnego wydawania paszportów roślin w imieniu Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi na rośliny przeznaczone do sadzenia, na podstawie nowych przepisów prawa UE w zakresie zdrowia roślin, które weszły w życie od dnia 14 grudnia 2019 roku (stan na 31.12.2024 roku).

W zakresie nadzoru fitosanitarnego nad obrotem z zagranicą w 2024 roku wystawiono łącznie 134 świadectwa fitosanitarne (123 świadectw fitosanitarnych dla eksportu i 11 świadectw fitosanitarnych dla reeksportu). Świadectwa fitosanitarne, wystawiane w 2024 roku były kierowane do służb fitosanitarnych 11 państw, niemniej jednak większość świadectw fitosanitarnych adresowanych było do organizacji ochrony roślin 5 państw: Białoruś, Ukraina, Mołdawia, Indie, Kazachstan. Pojedyncze wysyłki odbyły się do: Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Indonezji, Armenii, Norwegii. Towarami eksportowanymi głównie były:

- sadzonki roślin ozdobnych (Róża, Azalia, Rododendron, Berberys, Jodła, Jałowiec, Cyprysik, Tuja, Świerk, Sosna, Cis, Modrzew, Klon, Hortensja, Magnolia, Miłorząb, Brzoza, Jarząb, Wierzba, Leszczyna, Karagana, Głóg, Buk, Złotokap, Jabłoń ozdobna, Wiśnia piłkowana, Wiaź, Forsycja, Trzmielina, Ligustr, Krzewuszk, Dereń, Oliwnik, Pęcherznica, Tawuła, Wrzos, Wrzosek, Laurowiśnia, Żywotnik, Perukowiec, Trzykrotka),
- suszone półprodukty spożywcze takie jak: wiórki kokosowe, rodzynki, ziarno sezamu, ziarno słonecznika, orzechy arachidowe, ryż, mak niebieski, migdały, mąka ryżowa, grzyby suszone, żurawina suszona, daktyle, szałwia hiszpańska, rzepa suszona, kandyzowane skórki pomarańczowe, kandyzowane skórki cytrynowe, skórka pomarańcza, kukurydza,
- nasiona roślin ozdobnych,
- materiały drewniane: opakowania drewniane oraz kora,
- inne: kabiny akustyczne.

13 kwietnia 2023 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi uchylające rozporządzenie w sprawie sposobów oznakowania bulw ziemniaków innych niż sadzeniaki (Dz.U. z 2023 r. poz. 689).

Wobec uchylenia z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie sposobów oznakowania bulw ziemniaków innych niż sadzeniaki z dnia 25 kwietnia 2016 r. (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1579), obecnie dla bulw ziemniaków innych niż przeznaczone do sadzenia, obowiązujące są wymagania określone w art. 30a ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 301) oraz w poz. 11 załącznika VIII do rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiającego jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze komisji (UE) 2018/2019.

Zgodnie z załącznikiem VIII poz. 11 rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072 w przypadku przemieszczania bulw ziemniaków w opakowaniu, umieszcza się na tym opakowaniu numer wpisu do rejestru potwierdzający, że bulwy były uprawiane przez urzędowo zarejestrowanego producenta lub pochodzą z urzędowo zarejestrowanych magazynów lub miejsc wysyłki, które znajdują się na obszarze produkcji lub w przypadku transportu bulw luzem numer umieszcza się w dokumentach towarzyszących.

Zgodnie z art. 30a ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 301) numer, o którym mowa w poz. 11 w tabeli VIII do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072, w przypadku podmiotów działających w Polsce, stanowi numer wpisu do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych podmiotu, który uprawiał, pakował, sortował, składował lub przemieszczał bulwy ziemniaków lub dokonywał zbycia bulw ziemniaków. Przepisy ustawy określają wymóg umieszczania numeru w sposób czytelny, trwały i widoczny na opakowaniu bulw ziemniaków lub w przypadku transportu bulw ziemniaków luzem – w dokumentach towarzyszących.

W przypadku bulw ziemniaków wyprodukowanych na terytorium Polski, a przemieszczanych do innych Państw UE wymagane jest ich zaopatrzenie w paszport roślin, zgodnie z art. 8 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/1194 z dnia 11 lipca 2022 r. ustanawiającego środki w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się *Clavibacter sepedonicus*. W paszporcie roślin umieszcza się numer wpisu podmiotu do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych.

Urzędowy rejestr podmiotów profesjonalnych prowadzony jest przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

2. NADZÓR NAD WPROWADZANIEM DO OBROTU I STOSOWANIEM ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

W 2024 roku na terenie powiatu pabianickiego 25 przedsiębiorców prowadziło działalność regulowaną w zakresie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin. Obrót prowadzony był w 21 punktach sprzedaży detalicznej i 2 punktach sprzedaży hurtowej. Ogółem inspektorzy WIORiN w Łodzi przeprowadzili 43 kontrole wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin,

w tym 8 na terenie powiatu pabianickiego. W trakcie jednej kontroli stwierdzono nieprawidłowości (brak w punkcie osoby przeszkolonej w zakresie doradztwa).

Ponadto w ramach realizacji operacji SILVER AXE VIII, która ma na celu zapobieganie wprowadzania do obrotu nielegalnych i podrobionych środków ochrony roślin przeprowadzono 3 kontrole wspólnie z pracownikami Łódzkiego Urzędu Celno-Skarbowego, w tym jedną na terenie powiatu pabianickiego.

W ramach nadzoru nad prawidłowością stosowania środków ochrony roślin z uwzględnieniem realizacji zasad integrowanej ochrony roślin w 2024 roku inspektorzy WIORiN w Łodzi przeprowadzili 83 kontrole, w tym 35 kontrole na terenie powiatu pabianickiego. W 15 kontrolach stwierdzono nieprawidłowości, dotyczyły one nieprawidłowego zastosowania środków ochrony roślin, braku szkolenia w zakresie środków ochrony roślin, nie prowadzenia ewidencji zabiegów.

W 2024 roku w ramach kontroli urzędowej dotyczącej prawidłowości stosowania środków ochrony roślin, do badań na pozostałości środków ochrony roślin pobrano 16 prób roślin tj. jedną próbę kapusty, dwie próby selera, trzy próby kopru, jedną próbę pszenicy, dwie próby pszenżyta, jedną próbę ogórka, dwie próby pomidora, jedną próbę jarmużu oraz jedną próbę borówki. Przeprowadzone badania wykazały pozostałości środków ochrony roślin w uprawie kopru ogórka i pomidora.

W 2024 roku w ramach kontroli składu i właściwości fizyko-chemicznych środków ochrony roślin pobrano do badań jedną próbę środka ochrony roślin Avans RTU. Przeprowadzone badania nie wykazały odstępstw od wymagań jakościowych.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w rejestrze prowadzonym przez Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi wpisanych było 8 jednostek szkoleniowych prowadzących szkolenia w zakresie ochrony roślin, w tym jedna mająca siedzibę na terenie powiatu pabianickiego. Jednostki te zorganizowały 40 szkoleń (6 szkoleń w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, 34 szkoleń w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym). Powyższe szkolenia ukończyło 968 osób.

W ramach nadzoru nad jednostkami prowadzącymi szkolenia w zakresie ochrony roślin przeprowadzono 3 kontrole w powyższym zakresie.

W 2024 roku jednostki prowadzące działalność w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin przebadaly 79 szt. opryskiwaczy. Wszystkie badania sprawności technicznej opryskiwaczy zakończyły się wynikiem pozytywnym. Na terenie powiatu pabianickiego łącznie jest 398 szt. opryskiwaczy. Na terenie powiatu pabianickiego nie mają siedziby jednostki wykonujące działalność w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin. W związku z powyższym badania sprawności technicznej sprzętu wykonują jednostki z innych powiatów województwa łódzkiego lub z innych województw.

3. OCENA I KONTROLA MATERIAŁU SIEWNEGO

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa wykonuje między innymi, zadania służące zagwarantowanie wysokiej jakości materiału siewnego. Kontrole przeprowadzane na terenie województwa łódzkiego obejmują punkty sprzedaży podmiotów wprowadzających do obrotu materiał siewny oraz ocenę polową.

Ocena polowa obejmuje kontrolę dokumentacji materiału siewnego zgłoszonego do kwalifikacji oraz lustrację plantacji nasiennych. Działania te wykonywane są w celu nadzoru nad produkcją materiału siewnego, gwarantującą jakość i zdrowotność nasion rolniczych, warzywnych i sadzeniaków ziemniaka będących w obrocie.

Na terenie powiatu pabianickiego w 2024 roku ocenę polową materiału siewnego roślin, wykonano na 75 plantacjach o łącznej powierzchni 208,16 ha. Ocenę polową dotyczyły następujących roślin: grochu oleistego na 4 plantacjach, facelii błękitnej na 18 plantacjach, łubinu wąskolistnego na 7 plantacjach, owsa zwyczajnego na 3 plantacjach,

zycicy mieszańcowej na 28 plantacjach, zycicy wielokwiatowej na 4 plantacjach, festulolium felopa na 9 plantacjach. Ocenę polową materiału siewnego roślin rolniczych wykonywali kwalifikatorzy akredytowani z firm nasiennych, którzy znajdują się pod nadzorem Inspekcji.

W 2024 r. do ewidencji podmiotów prowadzących działalność na podstawie art. 84-87 ustawy o nasiennictwie wpisanych było: 163 podmiotów, w tym 76 z terenu powiatu pabianickiego. Obrotem materiału siewnego na terenie Łodzi zajmują się 35 podmioty, natomiast w powiecie pabianickim 27. Dostawców roślin ozdobnych na terenie miasta Łodzi jest 71, w powiecie pabianickim 61. Dostawców roślin warzywnych na terenie Łodzi jest 23, a w powiecie pabianickim 15. Natomiast dostawcami sadowniczych materiałów szkółkarskich są 28 podmioty w powiecie pabianickim i 27 w mieście Łodzi. Dostawców sadzonek winorośli na terenie Łodzi jest 25, a w powiecie pabianickim 23. Rolnik zajmujący się obrotem materiału siewnego na terenie Łodzi jest jeden.

Praca wszystkich podmiotów znajdujących się na terenie powiatu pabianickiego oraz Łodzi jest monitorowana na bieżąco i zgodnie z obowiązującym przepisami prawa przez pracowników podczas licznych kontroli. Wszelkie wątpliwości i zapytania właścicieli i pracowników w/w podmiotów są konsultowane i rozwiązywane niezwłocznie. Wyniki kontroli są transparentne i zgodne z prawem.

Kierownik Oddziału w Łodzi

Beata Szwarczewska